

Thema 4 Platteland

Samenvatting

Landbouw

Boeren zijn door het gebruik van kunstmest en machines meer gaan produceren. Ook zijn ze zich steeds meer gaan specialiseren in één product. Zo zijn de bio-industrie en de glastuinbouw ontstaan. In kassen ben je niet afhankelijk van de soort grond en het klimaat.

Het afzetgebied van Nederlandse boeren is de hele wereld. Andersom kopen boeren ook grondstoffen, zoals veevoer en kunstmest, in Azië of Noord-Amerika. De landbouwbedrijven zijn steeds groter geworden. Minder boeren produceren meer producten voor meer mensen.

Subsidies van de EU

Na de Tweede Wereldoorlog was er een voedseltekort. De boeren moesten meer gaan produceren. Ze kregen subsidie in de vorm van een vaste prijs voor hun producten. Al gauw produceerden de boeren meer dan nodig was. Er ontstond overproductie: enorme overschotten aan boter, melk, vlees, graan en wijn. Veel daarvan is als voedselhulp aan arme landen gegeven. De oude subsidieregeling is in 1985 afgeschaft. Er kwamen afspraken hoeveel boeren mochten produceren, zoals het melkquotum. Sommige boeren schakelden over op andere producten. Andere boeren stopten met hun bedrijf. Boeren in Oost-Europese landen, die in 2004 lid van de EU zijn geworden, krijgen nu subsidie om hun bedrijf te moderniseren. Ook stimuleert de EU de biologische landbouw.

Toch zijn er veel boeren die stoppen met hun bedrijf. Om te voorkomen dat boerderijen leeg komen te staan, geeft de EU subsidies om boerenbedrijven geschikt te maken voor bijvoorbeeld recreatie.

Onder de loep

Noordwest-Europa

Het Verenigd Koninkrijk bestaat uit Engeland, Schotland, Wales en Noord-Ierland.

Met Scandinavië worden de landen Noorwegen, Zweden, Finland en Denemarken bedoeld.

Zuidwest-Europa

Frankrijk exporteert heel veel landbouwproducten. Wijn is wel het bekendste exportproduct.

Tegenwoordig is in Spanje ook heel veel wijnbouw. Portugal is de grootste producent van kurk.

Oost-Europa

Met subsidies zijn landbouwbedrijven gemoderniseerd in Oost-Europese landen die lid zijn van de EU.

Ook zijn veel West-Europese boeren na de val van het Oostblok een bedrijf in Oost-Europa begonnen.

Daar is meer ruimte en vrijheid.

Thema 4 Platteland (vervolg)

Samenvatting

Begrippen

tuinbouw in de volle grond	Het telen van groente, fruit, bloemen of sierplanten in de buitenlucht.
afzetgebied	Het gebied waar je je producten aan verkoopt.
bio-industrie	Het houden van bijvoorbeeld heel veel kippen, varkens of koeien op een klein oppervlak om met zo min mogelijk kosten zo veel mogelijk te verdienen.
specialiseren	Je richten op één ding.
overproductie	Als er van iets meer wordt geproduceerd dan er nodig is.
melkquotum	De hoeveelheid melk die een bedrijf mag produceren.
biologische landbouw	Een vorm van landbouw waarbij geen kunstmest en schadelijke bestrijdingsmiddelen gebruikt worden.
subsidie	Geld van de regering om mensen, verenigingen of bedrijven te helpen.

Les 1 Volop voedsel

Landbouw vind je in heel Europa. En dat is nodig om de half miljard inwoners van de EU elke dag weer voldoende eten te kunnen bieden.

- De landbouw in veel Europese landen lijkt op elkaar.

En toch is het in elk land weer anders.

- In Nederland vind je tuinbouw op de volle grond en in kassen: de glastuinbouw.
- Boeren zijn afhankelijk van de soort grond en het klimaat, behalve in de kassen. Daar kun je met de techniek het klimaat sturen.
- Bedrijven produceren meer en meer. Veel grondstoffen komen uit het buitenland. Veel producten worden ook over de hele wereld verkocht.

Les 2 Nooit meer honger!

Op het gebied van landbouw werken veel landen in Europa al heel lang samen. Dat begon vlak na de Tweede Wereldoorlog.

- Boeren kregen lange tijd een vaste prijs voor hun producten. Zelfs als ze veel te veel produceerden.
- Later veranderde die steun. De EU zorgde dat de boer een fatsoenlijk inkomen had. De boer moest zich wel aan bepaalde regels houden.
- Omdat gezond voedsel erg belangrijk is voor mensen, kwamen er op dat gebied veel regels bij.
- Veel boeren stoppen met hun bedrijf. Het leven op het platteland verandert daardoor. De EU geeft subsidies om de traditionele landschappen te behouden.

Les 3 Onder de loep

landen

Schotland

Verenigd

Koninkrijk

plaatsen

Ankara

Athene

Boekarest

Bratislava

Budapest

Dublin

Glasgow

Helsinki

Istanbul

Kopenhagen

Lissabon

Liverpool

Londen

Milaan

Oslo

Parijs

Praag

Rome

Stockholm

Warschau

+Sofia

+Zagreb

eilanden

Sicilië

Kreta

+Sardinië

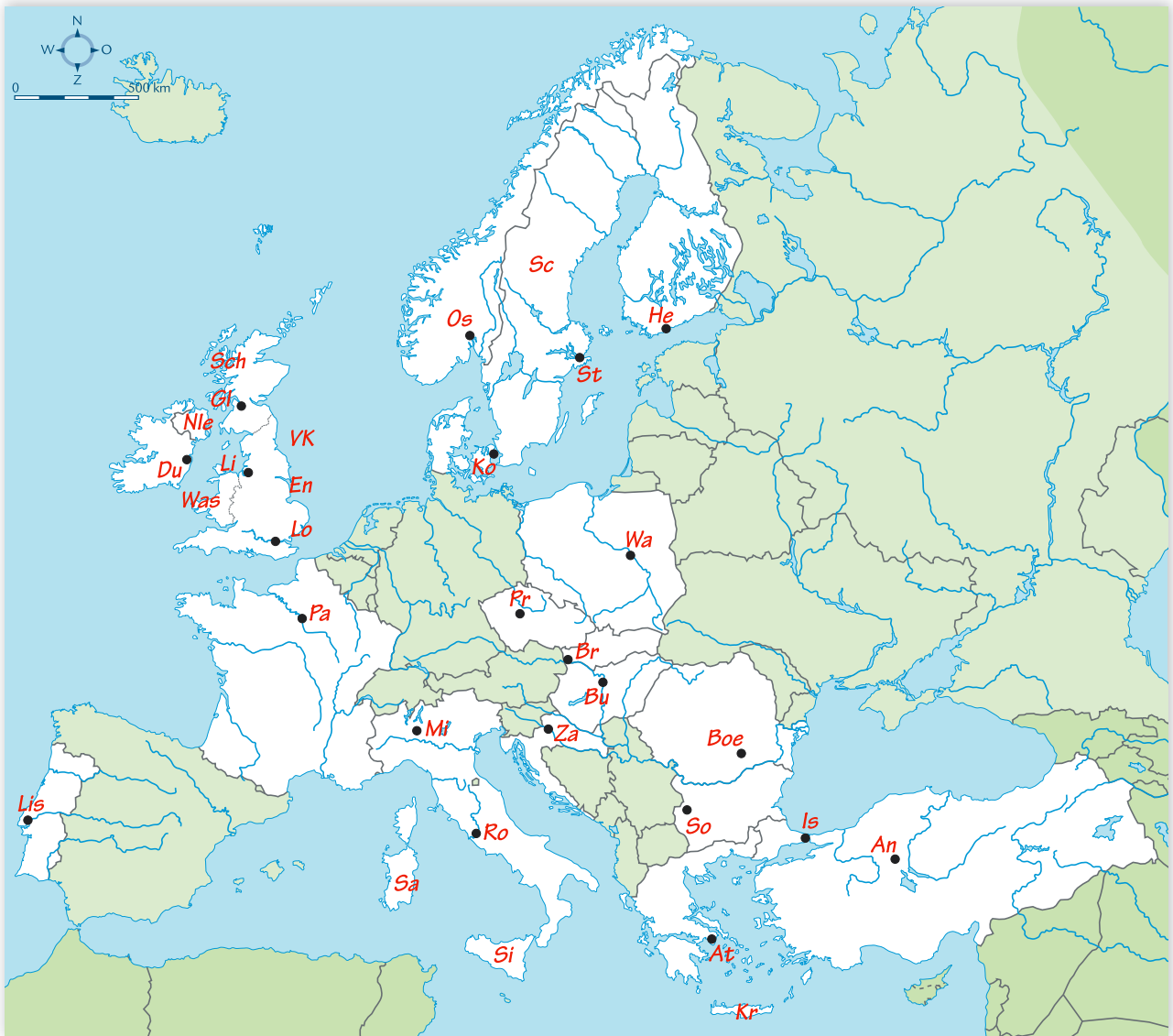
gebieden

Engeland

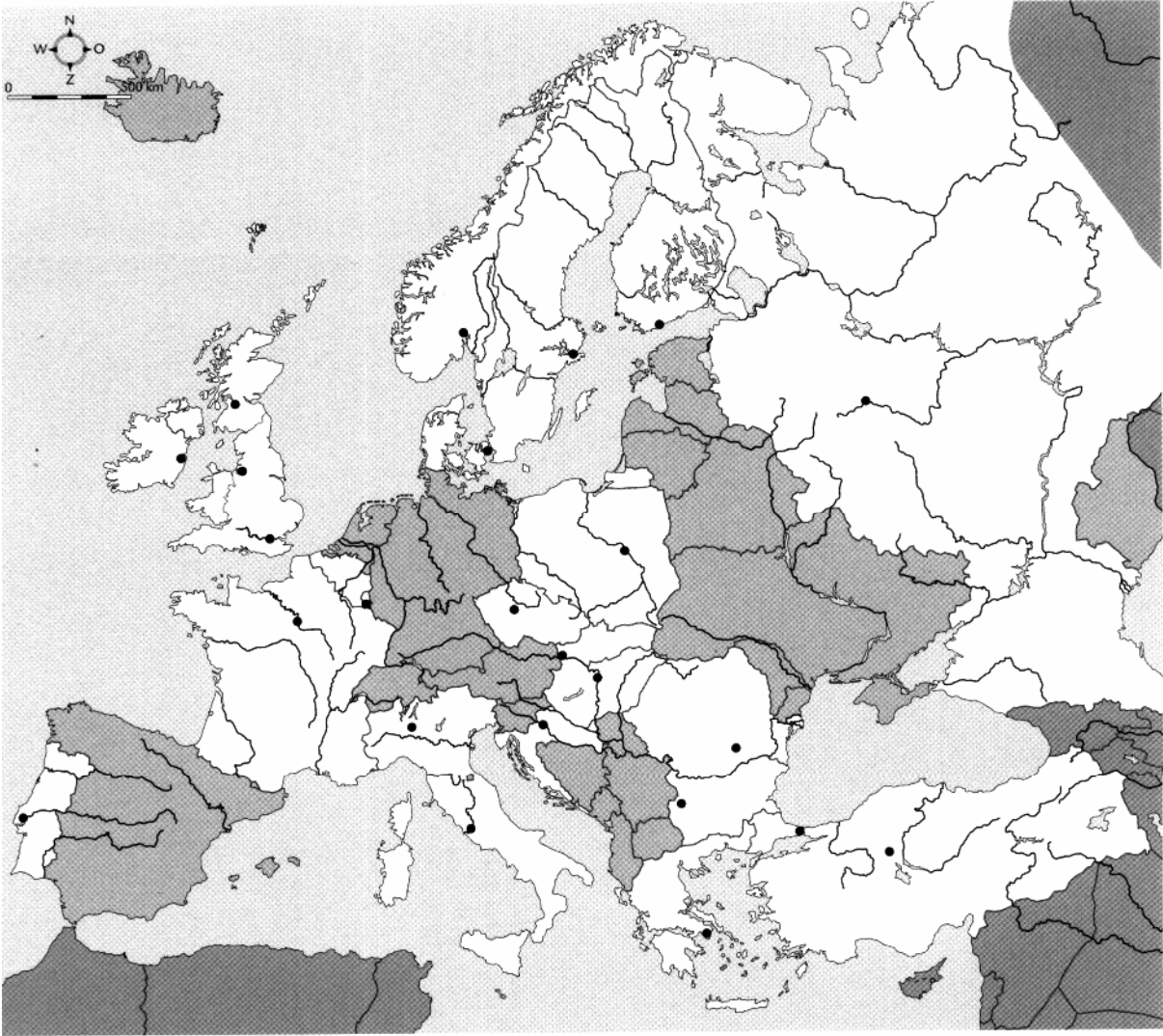
Scandinavië

+Noord-Ierland

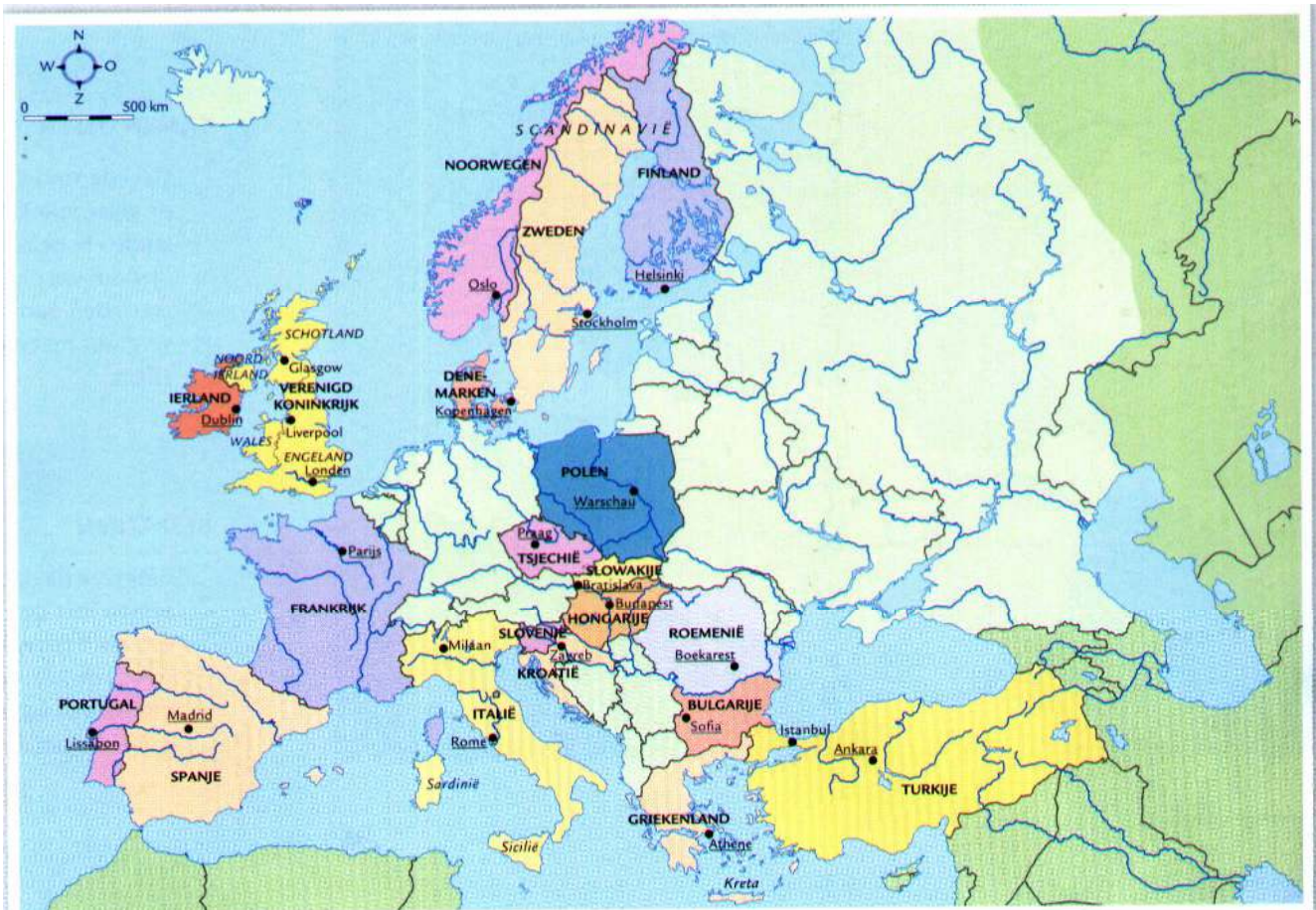
+Wales

Thema 4: Lege topokaart

Thema 4: ingevulde topokaart

STAP 2 Begrippen

tuinbouw in de volle grond

Het telen van groente, fruit, bloemen of sierplanten in de buitenlucht.

afzetgebied

Het gebied waar je je producten aan verkoopt.

bio-industrie

Het houden van bijvoorbeeld heel veel kippen, varkens of koeien op een klein oppervlak om met zo min mogelijk kosten zoveel mogelijk te verdienen.

Specialiseren

Je richten op één ding.

overproductie

Als er van iets meer wordt geproduceerd, dan er nodig is.

melkquotum

De hoeveelheid melk die een bedrijf mag produceren.

biologische landbouw

Een vorm van landbouw waarbij geen kunstmest en schadelijke bestrijdingsmiddelen gebruikt worden.

subsidie

Geld van de regering om mensen, verenigingen of bedrijven te helpen.

Ga naar **STAP 2** in je werkboek.

Landbouw in Europa lijkt op elkaar.

Toch is het in elk land weer anders.

Bedrijven produceren meer en meer. Veel grondstoffen komen uit het buitenland.

Veel producten worden ook over de hele wereld verkocht.

Voor de productie kregen boeren lange tijd een vaste prijs voor hun producten. Zeles bij overproductie.

De EU geeft nu geen vaste prijzen meer, maar zorgt wel dat de boeren een fatsoenlijk inkomen hebben.

De boeren moeten zich dan wel aan regels houden.

Veel boeren stoppen met hun bedrijf. Het leven op het platteland verandert hierdoor.